

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

DƯƠNG THỊ MÃN

**TÍCH HỢP GIÁ TRỊ ĐẠO ĐỨC TRUYỀN THỐNG
TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

DƯƠNG THỊ MÃN

**TÍCH HỢP GIÁ TRỊ ĐẠO ĐỨC TRUYỀN THỐNG
TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành: LL&PPDH Lý luận Chính trị

Mã ngành: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. VŨ THỊ TÙNG HOA

THÁI NGUYÊN, NĂM 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu do chính bản thân tôi thực hiện dưới sự hướng dẫn khoa học của TS.Vũ Thị Tùng Hoa, chưa được sử dụng và công bố ở bất kì công trình nào khác. Những số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực, đảm bảo tính khách quan. Các tài liệu tham khảo có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng. Trích dẫn tài liệu đảm bảo chính xác.

Tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm về công trình nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, ngày 11 tháng 6 năm 2018

Tác giả

Dương Thị Mẫn

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình hoàn thành luận văn, bên cạnh sự cố gắng và nỗ lực của bản thân, tôi đã nhận được sự động viên, giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi từ phía thầy cô giáo, nhà trường và gia đình.

Tôi xin được gửi lời cảm ơn sâu sắc tới cô giáo hướng dẫn - TS.Vũ Thị Tùng Hoa, người đã nhiệt tình chỉ bảo, giúp đỡ tôi trong quá trình hoàn thành luận văn. Đồng thời tôi cũng xin cảm ơn Ban chủ nhiệm khoa Giáo dục Chính trị, các thầy cô giáo khoa Giáo dục Chính trị - Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn tới Ban giám hiệu các trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ để tôi hoàn thành luận văn.

Thái nguyên, tháng 6 năm 2018

Tác giả

Dương Thị Mẫn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC HÌNH, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	4
4. Giả thuyết nghiên cứu	4
5. Phương pháp nghiên cứu của đề tài	4
6. Những đóng góp mới của đề tài	5
7. Kết cấu của đề tài	5
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CỦA VIỆC TÍCH HỢP GIÁ TRỊ ĐẠO ĐỨC TRUYỀN THỐNG TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở TRƯỜNG THPT	6
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	6
1.2. Dạy học tích hợp nội dung giá trị đạo đức truyền thống trong môn Giáo dục Công dân ở trường phổ thông	8
1.2.1. Những vấn đề chung về tích hợp	9
1.2.2. Tích hợp giá trị đạo đức truyền thống trong môn Giáo dục công dân ở trường THPT	24
Chương 2. THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT BIỆN PHÁP TÍCH HỢP GIÁ TRỊ ĐẠO ĐỨC TRUYỀN THỐNG TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN	34
2.1. Thực trạng tích hợp nội dung giáo dục giá trị đạo đức truyền thống trong dạy học Giáo dục công dân lớp 10 ở các trường THPT huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên	34

2.1.1. Đặc điểm kinh tế, xã hội, văn hóa và truyền thống lịch sử của huyện Phú Bình ảnh hưởng đến giáo dục giá trị đạo đức truyền thống cho học sinh các trường THPT huyện Phú Bình.....	34
2.1.2. Một số đặc điểm của lứa tuổi học sinh THPT ở huyện Phú Bình hiện nay.....	36
2.1.3. Thực trạng giáo dục giá trị đạo đức truyền thống cho học sinh THPT Phú Bình....	38
2.2. Đề xuất biện pháp tích hợp giá trị đạo đức truyền thống trong dạy học Giáo dục công dân lớp 10 ở các trường THPT huyện Phú Bình.....	49
Chương 3. THỰC NGHIỆM BIỆN PHÁP TÍCH HỢP GIÁ TRỊ ĐẠO ĐỨC TRUYỀN THỐNG TRONG DẠY HỌC GIÁO DỤC CÔNG DÂN LỚP 10 Ở CÁC TRƯỜNG THPT HUYỆN PHÚ BÌNH, TỈNH THÁI NGUYÊN	54
3.1. Quy trình thực nghiệm dạy học tích hợp	54
3.1.1. Lập kế hoạch thực nghiệm.....	54
3.1.2. Xác định bài dạy tích hợp và xác định nội dung tích hợp	56
3.1.3. Biên soạn giáo án tích hợp.....	59
3.1.4. Thực hiện bài dạy tích hợp	64
3.1.5. Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh	67
3.2. Nội dung thực nghiệm trong trường THPT ở huyện Phú Bình, tỉnh Thái Nguyên....	70
3.2.1. Điều tra kết quả đầu vào của học sinh lớp thực nghiệm và đối chứng.....	70
3.2.2. Nghiên cứu nội dung và lựa chọn đơn vị kiến thức.....	70
3.2.3. Thiết kế các bài giảng các bài thực nghiệm.....	71
3.2.4. Kiểm tra, đánh giá nhận thức của học sinh sau thực nghiệm	79
3.2.5. Điều tra tham khảo ý kiến học sinh	79
3.3. So sánh, đối chiếu kết quả thực nghiệm	80
3.3.1. Kiểm tra nội dung bài học sau lần thực nghiệm thứ I	80
3.3.2. Kiểm tra nội dung bài học sau lần thực nghiệm thứ II	82
3.3.3. Kết quả tham khảo ý kiến sau thực nghiệm.....	84
3.3.4. Một số biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả tích hợp giá trị đạo đức truyền thống trong dạy học GDCC cho học sinh THPT.....	87
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	93
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	95
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Giải nghĩa
1	CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
2	GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
3	GDCD	Giáo dục công dân
4	GV	Giáo viên
5	HS	Học sinh
6	SGK	Sách giáo khoa
7	THPT	Trung học phổ thông
8	TNCS	Thanh niên cộng sản
9	TW	Trung ương
10	UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1:	Kết quả học tập học kỳ I năm học 2017 - 2018 môn Giáo dục công dân lớp 10 của lớp thực nghiệm và lớp đối chứng	70
Bảng 3.2:	Bảng kết quả học tập sau lần thực nghiệm lần thứ I của học sinh lớp thực nghiệm và lớp đối chứng (phụ lục 4)	80
Bảng 3.3:	Bảng kết quả học tập khối 10 sau lần thực nghiệm lần thứ II của học sinh lớp thực nghiệm và lớp đối chứng (phụ lục 4).....	82
Bảng 3.4:	Bảng thống kê ý kiến trả lời các câu hỏi của học sinh sau thực nghiệm	84
Bảng 3.5:	Bảng thống kê ý kiến trả lời các câu hỏi của phụ huynh sau thực nghiệm.....	86

DANH MỤC CÁC HÌNH, SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1:	Biểu đồ biểu diễn kết quả học tập trước thực nghiệm lần thứ I của học sinh lớp thực nghiệm và lớp đối chứng	80
Biểu đồ 3.2:	Biểu đồ biểu diễn kết quả học tập sau lần thực nghiệm lần thứ I của học sinh lớp thực nghiệm và lớp đối chứng	81
Biểu đồ 3.3:	Biểu đồ biểu diễn kết quả học tập trước thực nghiệm lần thứ II của học sinh lớp thực nghiệm và lớp đối chứng	82
Biểu đồ 3.4:	Biểu đồ biểu diễn kết quả học tập sau lần thực nghiệm lần thứ II của học sinh lớp thực nghiệm và lớp đối chứng.....	83

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Dân tộc Việt Nam đã có bề dày lịch sử lâu đời chống lại giặc ngoại xâm lớn mạnh, trong những thử thách gay go, ác liệt của lịch sử, những giá trị đạo đức truyền thống vừa là kết quả, vừa là động lực của quá trình đấu tranh gian khổ, lâu dài và quật cường của dân tộc. Những giá trị ấy đã làm nên cốt cách, tinh thần và sức mạnh Việt Nam được bạn bè thế giới khâm phục. Giá trị đạo đức truyền thống tuy mang tính ổn định, bền vững nhưng không phải là nhất thành, bất biến mà cũng vận động, biến đổi cùng với sự vận động, biến đổi của lịch sử. Khi lịch sử bước sang một thời kỳ mới thì những giá trị đạo đức truyền thống cũ lại được thẩm định, chắt lọc và đổi mới cho phù hợp. Trong những năm gần đây, tình hình trên thế giới có nhiều biến động lớn. Một trong những biến động đó là xu thế toàn cầu hoá, đây là một xu thế tất yếu, khách quan hợp quy luật của thời đại mà không một quốc gia nào có thể đứng ngoài nếu không muốn bị tụt hậu. Toàn cầu hoá hay nói cụ thể hơn đó là nền kinh tế thị trường đã đem lại cho tất cả các nước đặc biệt là các nước đang phát triển những cơ hội lớn, nhưng mặt khác, nó cũng đặt ra những thách thức không nhỏ. Một trong những thách thức đáng lo ngại đó là sự phá vỡ những giá trị đạo đức truyền thống vốn có từ lâu đời của các dân tộc, làm cho dân tộc này có thể bị hoà tan trở thành cái bóng của một dân tộc khác, tức là làm đánh mất bản thân mình và đánh mất sức mạnh vốn có của chính dân tộc mình. Vấn đề đặt ra là làm thế nào để trong quá trình hội nhập khu vực và quốc tế chúng ta không những không đánh mất những giá trị đạo đức truyền thống của dân tộc mà còn có thể giữ gìn, kế thừa, phát huy và đổi mới những giá trị đó, biến chúng thành sức mạnh của đất nước lên một tầm cao mới, đủ sức nắm bắt những cơ hội mới do chính quá trình hội nhập nền kinh tế đem lại. Như vậy, việc giáo dục các giá trị đạo đức truyền thống và ảnh hưởng của nó tới đạo đức của học sinh là rất cần thiết cả về mặt lý luận thực tiễn, vừa có ý nghĩa cấp thiết, vừa có ý nghĩa lâu dài.